

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HELLENIC REPUBLIC

ρυθμιστική αρχή
σιδηροδρόμων
regulatory
authority
for railways

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΜΟΝΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ
& ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ**

Σκοπός, γενικοί στόχοι, συνολική εξήγηση και τρόπος υλοποίησης του Σχεδίου Εποπτείας της ΡΑΣ για το έτος 2026 - Μονάδα Ασφάλειας Σιδηροδρόμων & Διαλειτουργικότητας

Η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ) με την υπ. αριθμ. 1774/18-05-2026 Απόφασή της ενέκρινε το ετήσιο πρόγραμμα εποπτικών δραστηριοτήτων της – Σχέδιο Εποπτείας – στον τομέα της ασφάλειας σιδηροδρόμων και της διαλειτουργικότητας για το έτος 2026. Το εν λόγω Σχέδιο Εποπτείας μπορείτε να το δείτε [εδώ](#).

Για την κατάρτιση του Σχεδίου Εποπτείας λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/761, του κανονιστικού πλαισίου εποπτείας της ΡΑΣ [Υπ. αριθμ. 5791/29-05-2017 Απόφαση της ΡΑΣ (Β' 2158)], καθώς και οι προβλέψεις της εγκεκριμένης από τη ΡΑΣ «Στρατηγικής για την Εποπτεία» για την τριετία 2026-2028.

Σε εφαρμογή του σημείου 3 του Παραρτήματος Ι του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/761, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σκοπός του Σχεδίου Εποπτείας είναι ο προγραμματισμός της παρακολούθησης των επιδόσεων ασφάλειας μετά τη χορήγηση Πιστοποιητικών Ασφάλειας Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων (ΣΕ), Έγκρισης Ασφάλειας Διαχειριστή Υποδομής (ΔΥ), Πιστοποιητικού Υπεύθυνου Φορέα για τη Συντήρηση (ΥΣΦ) σιδηροδρομικών οχημάτων και Αναγνώρισης Εκπαιδευτικού Κέντρου Μηχανοδηγών και Υποψηφίων Μηχανοδηγών.

Οι **γενικοί στόχοι** των εποπτικών δραστηριοτήτων της ΡΑΣ οι οποίες εμπεριέχονται στο Σχέδιο Εποπτείας για το 2026 επικεντρώνονται, βάσει διακινδύνευσης (risk based), στους παρακάτω **στοχευμένους τομείς**, όπως εξάλλου καθορίζονται στην Στρατηγική της ΡΑΣ για την Εποπτεία για την τριετία 2026-2028:

1. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες στον ΔΥ

- i. **Διεξαγωγή Πλήρους Ελέγχου Αναφοράς ΣΔΑ (Full SMS Audits):** Θα διεξαχθεί πλήρης έλεγχος του ΣΔΑ, με εφαρμογή της προσαρμοσμένης για το Ελληνικό περιβάλλον μεθοδολογίας του Μοντέλου Ωριμότητας Διαχείρισης (Management Maturity Model) του ERA και θα καλύπτει το σύνολο των 6 αξόνων για κάθε σιδηροδρομικό φορέα (Πλαίσιο

Λειτουργίας Οργανισμού, Ηγεσία και Πολιτική Ασφάλειας, Προγραμματισμός, Υποστήριξη, Αξιολόγηση Επιδόσεων, Βελτίωση).

Στους ανωτέρω ελέγχους θα περιληφθεί και ο έλεγχος των σχετικών Κοινών Μεθόδων Ασφάλειας (ΚΜΑ) που αναφέρονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/798, (ΕΕ 1078/2012 για την εσωτερική παρακολούθηση, ΕΕ 402/2013, ΕΕ) 2018/762)

- ii. Η ΡΑΣ χορήγησε την υπ. αριθ. ΕΛ 21 2026 0001 επικαιροποίηση έγκρισης ασφάλειας (ανανέωση) στο ΔΥ ΟΣΕ. Στην εν λόγω έγκριση καταγράφονται εναπομένοντα προβληματικά σημεία προς εποπτεία, τα οποία θα επανεξετασθούν από τη ΡΑΣ. Ομοίως, θα γίνεται παρακολούθηση των «ανοιχτών» ευρημάτων/ μη συμμορφώσεων και της προόδου υλοποίησης των σχετικών διορθωτικών ενεργειών για την άρση των ευρημάτων προηγούμενων ελέγχων και επιθεωρήσεων.
- iii. **Διεξαγωγή και διαχείριση κυκλοφορίας / Ανθρώπινοι παράγοντες:** Λόγω των εργασιών στην περιοχή Λιανοκλάδι – Δομοκός στο εν λόγω τμήμα η κυκλοφορία πραγματοποιείται σε μονή γραμμή χωρίς την χρήση τηλεδιοίκησης. Για των ανωτέρω τμήμα η ΡΑΣ προχώρησε σε επικαιροποίηση της έγκρισης ασφαλείας του ΟΣΕ συμπεριλαμβάνοντας σε αυτήν το τμήμα Δομοκός – Παλαιοφάρσαλος (Άνοδος). Θα πραγματοποιηθεί έλεγχος της διαχείρισης κυκλοφορίας και της παρακολούθησης των μέτρων που ελήφθησαν για την κυκλοφορία στο εν λόγω τμήμα. Επίσης, ο Ν. 5220/2025 προβλέπει ίδρυση ενιαίου κέντρου εποπτείας Σιδηροδρόμων για την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου της λειτουργίας της σιδηροδρομικής υποδομής και ολοκληρωμένης εποπτείας της κυκλοφορίας των αμαξοστοιχιών Μετά την λειτουργία θα πραγματοποιηθούν επιθεωρήσεις στην λειτουργία του ΕΚΕ.
- iv. **Διαχείριση Περιουσιακών Στοιχείων / Συντήρηση σιδηροδρομικών υποδομών:** Η σημαντική αύξηση κατά το έτος 2024 σε ορισμένες κατηγορίες περιστατικών αποτελεί σήμα προειδοποίησης για την κατάσταση της υποδομής. Η επαναλαμβανόμενη εμφάνιση συγκεκριμένων κατηγοριών περιστατικών κατά την τελευταία τετραετία, όπως βλάβες εγκαταστάσεων, προσκρούσεις οχημάτων σε διαβάσεις, παραβιάσεις φωτοσημάτων, εκτροχιασμοί, λάθος χαράξεις αναδεικνύει την ανάγκη για εντατικοποίηση των ελέγχων συμμόρφωσης του διαχειριστή υποδομής ως προς την εφαρμογή και αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων συντήρησης, των διαδικασιών ασφάλειας και των διορθωτικών ενεργειών που προκύπτουν από προηγούμενα συμβάντα και απαιτείται η διενέργεια στοχευμένων επιθεωρήσεων σε κρίσιμες κατηγορίες όπως ισόπεδες διαβάσεις, φωτοσήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις. Συστήματα τηλεδιοίκησης, σηματοδότησης, Λειτουργία των Ισόπεδων Διαβάσεων, Παρατρόχια σύστημα ETCS & GSM-R, Γεωμετρία της τροχιάς.
- v. **Βλάβηση:** Στο δίκτυο καταγράφονται προβλήματα λόγω έντονης βλάβησης, όπως η μείωση της ορατότητας, αναγνώρισης των σημάτων και η πρόκληση ζημιών σε τροχαίο υλικό, τα οποία καταγράφονται και στην έκθεση του 20^{ου} ελέγχου του ΟΣΕ. Ο ΔΥ, στο πλαίσιο της συντήρησης των υποδομών του, αντιμετωπίζει τα προβλήματα της βλάβησης στο δίκτυο με δύο τρόπους α) με τρέχουσες εργολαβίες εκχορτώσεων και κοπής δέντρων και β) με ίδια μέσα. Θα πραγματοποιηθεί έλεγχος της τρέχουσας κατάστασης του δικτύου μέσω επιθεωρήσεων αλλά και μέσω αναφορών μηχανοδηγών και συμβάντων).

- vi. **Διαχείριση Επάρκειας προσωπικού:** Βάσει των απαιτήσεων του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2018/762, παράρτημα II, το προσωπικό με ρόλο σχετιζόμενο με την ασφάλεια πρέπει να είναι ικανό για τα σχετικά με την ασφάλεια καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί (αρχική εκπαίδευση, συνεχής εκπαίδευση, περιοδική αξιολόγηση ικανοτήτων). Σύμφωνα με το Ν. 5220/2025 προβλέπεται απορρόφηση των φορέων ΕΡΓΟΣΕ & ΓΑΙΑ ΟΣΕ από τον ΟΣΕ Α.Ε. Επίσης προβλέπεται η ενίσχυση του ΔΥ με νέο προσωπικό. Σύμφωνα με τα ανωτέρω θα πραγματοποιηθούν επιθεωρήσεις σχετικά με το σύστημα διαχείρισης επάρκειας του προσωπικού που εκτελεί κρίσιμα καθήκοντα.
- vii. **Διαχείριση αναδόχων, συνεργατών και προμηθευτών:** Βάσει των απαιτήσεων του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2018/762, παράρτημα II, ο ΔΥ θα πρέπει να εντοπίζει και ελέγχει τους κινδύνους ασφάλειας που απορρέουν από την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, καθώς και από λειτουργίες ή συνεργασία με αναδόχους, συνεργάτες και προμηθευτές. Ο ΔΥ αναθέτει σε υπεργολάβους εργασίες συντήρησης (συστήματα τηλεδιοίκησης, φύλαξη ΙΔ κλπ). Επίσης κατά μήκος της γραμμής υπάρχουν εργολαβίες παράλληλα με την κυκλοφορία. Σύμφωνα με τα ανωτέρω θα πραγματοποιηθούν επιθεωρήσεις σχετικά με διαδικασία εξωτερικής ανάθεσης του ΔΥ και την διαδικασία παρακολούθησης αυτών σύμφωνα με τον (ΕΕ) αριθ. 1078/2012.
- viii. **Συστάσεις ασφαλείας ΕΟΔΑΣΑΑΜ :** Η παρακολούθηση των έξι (6) συστάσεων ασφαλείας, που εξέδωσε ο ΕΟΔΑΣΑΑΜ και απηύθυνε στον ΔΥ για υλοποίηση μετά το δυστύχημα των Τεμπών, αποτελεί πρώτιστης σημασίας εποπτική δραστηριότητα για την ΡΑΣ το 2026.

2. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες στις ΣΣ

- i. **Διεξαγωγή Πλήρους Ελέγχου Αναφοράς ΣΔΑ (Full SMS Audits):** Θα διεξαχθεί πλήρης έλεγχος του ΣΔΑ, με εφαρμογή της προσαρμοσμένης για το Ελληνικό περιβάλλον μεθοδολογίας του Μοντέλου Ωριμότητας Διαχείρισης (Management Maturity Model) του ERA και θα καλύπτει το σύνολο των 6 αξόνων για κάθε σιδηροδρομικό φορέα (Πλαίσιο Λειτουργίας Οργανισμού, Ηγεσία και Πολιτική Ασφάλειας, Προγραμματισμός, Υποστήριξη, Αξιολόγηση Επιδόσεων, Βελτίωση). Στους ανωτέρω ελέγχους θα περιληφθεί και έλεγχος **των σχετικών Κοινών Μεθόδων Ασφάλειας (ΚΜΑ) που αναφέρονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/798, (ΕΕ 1078/2012 για την εσωτερική παρακολούθηση, ΕΕ 402/2013, ΕΕ) 2018/762**). Επίσης θα επανεξετασθούν από τη ΡΑΣ εναπομένοντα προβληματικά σημεία τύπου 3, τα οποία δεν έχουν αρθεί στο πλαίσιο των ενιαίων πιστοποιητικών ασφαλείας που εκδόθηκαν από τον ERA και όλα τα ανοικτά προβληματικά σημεία από προηγούμενους ελέγχους.
- ii. **Διεξαγωγή και διαχείριση κυκλοφορίας:** Η διεξαγωγή και η διαχείριση της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας αποτελούν βασικά στοιχεία της διαχείρισης ασφαλείας. Σύμφωνα με την έκθεση του 22ου ελέγχου / ΗΤ η μηχανοδότηση γίνεται με χειρωνακτικό τρόπο ακολουθώντας τις ενδείξεις των φωτοσημάτων, χωρίς σύστημα ασφαλείας και προστασίας συρμού ERTMS. Επίσης όσον αφορά τις επικοινωνίες σε ορισμένα τμήματα του δικτύου το GSM-R δεν είναι υπό λειτουργία και το εποχούμενο δεν ανιχνεύει σήμα GSM-R από την

Υποδομή. Οι υπερβάσεις φωτοσημάτων που συνέβησαν, το προηγούμενο διάστημα, θέτουν ως μείζον θέμα εποπτείας της διεξαγωγής και διαχείρισης της κυκλοφορίας.

- iii. **Εφαρμογή των σχετικών Κοινών Μεθόδων Ασφάλειας (ΚΜΑ) που αναφέρονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/798 – Κανονισμός (ΕΕ) 1078/2012 (Παρακολούθηση):** Με βάση μη συμμορφώσεις που διαπιστώθηκαν σε παλαιότερες εποπτικές δραστηριότητες και οι οποίες παραμένουν «ανοιχτές», φαίνεται ότι οι σιδηροδρομικοί οργανισμοί δεν έχουν κατανοήσει πλήρως τις απαιτήσεις, το πεδίο εφαρμογής και τη γενική ιδέα (concept) του Κανονισμού (ΕΕ) 1078/2012 για την εσωτερική παρακολούθηση. Κάθε σιδηροδρομικός οργανισμός είναι υποχρεωμένος να διαθέτει και να εφαρμόζει διαδικασία παρακολούθησης των συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας μετά την χορήγηση των σχετικών πιστοποιητικών και εγκρίσεων ασφάλειας σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Κανονισμό. Με την ανωτέρω διαδικασία εξασφαλίζεται η συνεχής επίτευξη των επιδόσεων ασφαλείας του σιδηροδρομικού συστήματος και για το λόγο αυτό θα αποτελέσει πεδίο εποπτικής δραστηριότητας.
- iv. **Σχεδιασμός & Έλεγχος Λειτουργίας:** Θα ελεγχθεί κατά πόσο υπάρχει επαρκής κατανόηση των κινδύνων που σχετίζονται με τη λειτουργία της ΣΕ και της δυνατότητας του ΣΔΑ να ελέγχει αυτούς τους κινδύνους.
- v. **Εφαρμογή κανονισμού (ΕΕ) 2023/1693:** Η ΡΑΣ θα πραγματοποιήσει επιθεωρήσεις προκειμένου να εξεταστεί η εναρμόνιση του εν λόγω κανονισμού με τα ΣΔΑ κάθε φορέα.
- vi. **Διαχείριση Επικινδυνότητας / Διαχείριση Μεταβολών:** η ΡΑΣ θα πραγματοποιήσει επιθεωρήσεις σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας Διαχείρισης επικινδυνότητας όπως καθορίζεται στον (ΕΕ) αριθ. 402/2013 συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των κινδύνων ασφαλείας που ενέχει η ίδια η διαδικασία μεταβολής.
- vii. **Διαχείριση αναδόχων, συνεργατών και προμηθευτών:** θα πραγματοποιηθούν επιθεωρήσεις σχετικά με διαδικασία εξωτερικής ανάθεσης των ΣΕ του ελέγχου των αμαξοστοιχιών και την διαδικασία παρακολούθησης αυτών σύμφωνα με τον (ΕΕ) αριθ. 1078/2012.
- viii. **Συστάσεις Ασφάλειας ΕΟΔΑΣΑΑΜ στο πόρισμα Τεμπών:** Η ΡΑΣ θα εποπτεύει την εφαρμογή των εν λόγω Συστάσεων Ασφάλειας.

3. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες στους ΥΣΦ

- **Κανονισμός (ΕΕ) 2019/779 Λειτουργίες F1, F2, F3, F4 :** Σε ετήσια βάση πραγματοποιείται ένας έλεγχος σε κάθε ΥΣΦ σε εφαρμογή της σχετικής απαίτησης του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/779.
- **Τροχαίο υλικό:** Η ΡΑΣ μετά α) την έγκριση οχημάτων με εγκατεστημένο εποχούμενο υποσύστημα ελέγχου χειρισμού και σηματοδότησης ETCS και β) την έγκριση οχημάτων με εγκατεστημένο εποχούμενο υποσύστημα GSM-R θα πραγματοποιήσει ελέγχους σε συρμούς.

4. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες σε όλους τους σιδηροδρομικούς οργανισμούς

Θα προγραμματιστεί μία κοινή συνάντηση εποπτείας με όλους τους σιδηροδρομικούς οργανισμούς και εκπροσώπους του ΥΜΕ με ατζέντα που θα καθοριστεί από τη ΡΑΣ και θα συμφωνηθεί με τον τομέα.

Επισημαίνεται ότι η Αρχή πέραν των προγραμματισμένων εποπτικών δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο πρόγραμμα μπορεί να υλοποιεί, επίσης, και έκτακτες ή αιφνίδιες εποπτικές δραστηριότητες οι οποίες δεν περιγράφονται στο πρόγραμμα.

Κατά τους ελέγχους μόνο των ΣΔΑ, η αξιολόγηση της ορθής εφαρμογής, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς τους θα πραγματοποιείται από τους επιθεωρητές μέσω της χρήσης του Οδηγού του ERA – «Μοντέλο Ωριμότητας Διαχείρισης» και της χρήσης της εφαρμογής «ERA SMS», η οποία είναι διαθέσιμη στο Google Play και δίδει τη δυνατότητα στους επιθεωρητές να βαθμολογούν την επίδοση ασφάλειας ανά κριτήριο / απαίτηση του ΣΔΑ, όπως προβλέπονται καθορίζονται στον κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2018/762.

Το Σχέδιο Εποπτείας έτους 2026 θα υλοποιηθεί από επιθεωρητές / προσωπικό της ΡΑΣ το οποίο διαθέτει την επάρκεια και τις δεξιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/761 και στο άρθρο 8 της υπ. αριθμ. 5791/29-05-2017 Απόφασης της ΡΑΣ (Β' 2158). Οι τεχνικές που υιοθετούνται από τους επιθεωρητές της ΡΑΣ για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών, προβλέπονται στο διεθνές Πρότυπο ISO 19011 και ενδεικτικά περιλαμβάνουν ανασκόπηση εγγράφων, χρήση λιστών ελέγχου, ανάλυση δεδομένων, διενέργεια συνεντεύξεων προσωπικού όλων των επιπέδων της διοικητικής δομής, λήψη δειγμάτων εγγράφων και αρχείων σχετιζόμενων με τα εφαρμοζόμενα συστήματα διαχείρισης, παρατήρηση και παρακολούθηση εκτελούμενων καθηκόντων/εργασιών κ.α.